حیکمەتی شەڕی بودجە
لەناو حکومەت و پەرلەمانی کارتۆنیدا !
(سةبارةت بة خةرجي ثيشمةرطة لةناو بودجةي عيراقدا)

حەمەغەفور
hamaxafoer@yahoo.com

ئاشكرایە لە سایەی فەوزای سیاسی ئەمڕۆی عێراق و شەڕی ناوخۆو تێكەولێكەی لایەنەكاندا، لەكاتێكدا كۆمەڵگای ژێر سایەو ڕەحمەتی ئەم هێزە دینی و قەومی و تائیفیانە سەد ساڵ بۆ پاش گەڕێنراوەتەوەو ماناو چەمكی ژیانكردن مەحكومكراوە لە چنگی كۆمەڵێك ئاخوندو سەرۆك تیرەو تایەفەو قەومپەرستی ڕەنگاوڕەنگدا، ململانێی ناو پەرلەمان لەسەر بودجەو مەخارجی پێشمەرگە لەژێر ناوی بودجەی ساڵی 2007دا بەیانكەری چ ڕادەیەكە لە گەندەڵی و دزی و ڕاووڕووت لەم وولاتەدا! لەكاتێكدا ئەحزابی ناسیونالیستی كوردی بەم دەس و بەو دەم و لە سەدان دەزگاو كەناڵی ڕاگەیاندنەوە باسی ئیستیقرارو ئەمن و ئاسایش دەكەن لە كوردستانداو دەڵێن كوردستان ڕەئسولخەیمەو دوببەیەكی نوێیە، كەچی گەندەڵی سەرلەبەری دەسەلات و حوكم و یاساو ڕێساو موقەدەراتی داگیركردوون و تەنانەت توانای دابینكردنی ئاوی خواردنەوەو ڕووناكیان نییە بۆ خەڵكی كوردستان و نەفرەت و تووڕەیی جەماوەر لەم دەسەلاتە خۆییە بەوپەڕی خۆی گەیشتووەو خۆپیشاندان و ڕاپەڕینەكانی ئەم دواییەی شارەكانی كوردستان بەڵگەی ئەم ڕاستییەن، دەبێ پاشاگەردانی و گەندەڵیی لە چ ئاستێكدا بێت لە عێراقدا كە هیچ هێزێك نییە بتوانێ نكوڵی لە شەڕی ناوخۆو ببڕەو بكوژی ڕۆژانە بكات تیایدا!! لە بارودۆخێكی وادا ئاساییە لایەنەكانی پێكهێنەری ئەم ئەنجومەنە لەسەر بودجەی میلیشیاكانیان (كە خۆیان پێیاندەڵێن، وەزارەتی بەرگری و ناوخۆ یاخود پێشمەرگە!) لێیاندەبێتە شەڕو دەمەقاڵەو خۆیان "حەرەمی پەرلەمانە كارتۆنییەكەیان" بەجێدێڵن و زیاتر دەیكەنە گاڵتەجاڕ. خودی ئەو هێزانەی ئەم حكومەتی وەحدەی وەتەنییە دیموكراتییەیان پێكەوەناوەو میدیاكانیان شەرمنایانگرێ و ڕۆژانە بە شان و شەوكەتیدا هەڵدەڵێن، تا بناگوێی ئیفلاس تەهدیدیدەكەن! دەوڵەت و حكومەتی كۆمەڵگایەكی ئاسایی و تەندروست بەرنامەو پرۆژەی ئابووری وولات، بودجەی ساڵانەی خۆی بەر لە كۆتایی ساڵ بۆ كۆمەڵگا دەخاتەڕوو. زۆرترین ڕێژەش بۆ وەزارەتە خزمەتگوزاری و كۆمەلایەتییەكان تەرخاندەكرێت، لە چەشنی پەروەردەو خوێندن، خوێندنی بالاو شارەوانییەكان و تەندرووستی كۆمەلایەتی..تد. لێرە چی دەبینین!؟ لەم وولاتە داغانەدا دەبینین ئەنجومەنی نوێنەرانەكەی نەك لەسەر ئەو مەسەلانەی پەیوەندیان هەیە بە ژیانی ڕۆژانەی خەڵكەوە، بەڵكو دەرهەق بە مەخارجی هێزە میلیشیاییەكانیان ئامادەن هەرچی لەسەری ڕێكەوتوون هەڵیوەشێننەوە!

هەمووومان ئەوە ئەسەلمێنین كە كۆمەڵگای عێراق بە دۆخێكی سەخت و نالەباردا دەڕوات. بەلام دوای تێپەڕینی 4چوار ساڵ بەسەر نەمانی ڕژێمی دیكتاتۆریدا، دوای 4چوار ساڵ هاتوهاواری كۆتایی دیكتاتۆری و بەرقەرابوونی دیموكراسی و پیادەكردنی ڕەوەندی مافی مرۆڤ و پێكەوە ژیان، نەك هەر ئاسەوارێك یا تروسكاییەك بۆ دەرچوون لەم تەنگانەیەی ئەم وولاتەی تێكەوتووە بەدیناكرێ بەڵكو ئاگری شەڕی تائیفی كون و قوژبنی ژیانی تەنیوەو خەریكە وولات چۆڵدەكرێ. ئەمریكاو هاوپەیمانانی لەگەڵ لایەنەكانی شەریك لەم پەرلەمان و حكومەتە بێپایەدا، ئەم ئەنجومەن و حكومەتە لەرزۆكەیان بە تەنیا ئومێدو ڕێگای نەجات نیشانئەدەن، كەچی دەبینین نەك هەر دەسەوسانن لە وەلامدانەوەی بچوكترین كێشەو گرفتی وولات، خۆیان بەشێكی هەرە

ئەساسین لە درێژەکێشان و قووڵتربوونەوەی وەزعی مەئساوی ئێستاو گڕسەندنی جەنگی ناوخۆ. ڕۆژگاری کارەساتباری عێراق و مەرگەساتی خەڵکەکەی لە ئەستۆی ئەو هێزو لایەنانەدایە کە بەبیانووی لەناوبردنی دیکتاتۆری و چەکی کۆکوژەوە ئەم کۆمەڵگا شارستانییەیان خزاندە ناو ڕێچکەی ئەم ڕۆژە ڕەشەوە.

تیپەکانی مردن و فیداییەکانی ڕێگای خوداو پیغەمبەر، کە هاوپەیمانی فیداییە کۆن و نوێیەکانی سەددامن، بە ئیعترافی هەموو لایەك سەر بە وەزارەتی دیفاع و ناوخۆن. شیفتێك بۆ ڕێگای خودا خزمەتدەکەن و شیفتێکیش بۆ تۆڵەی سەددام!! بەمپێیە کارەساتبارتر ئەوەیە کەسانێك هەبن دڵیان بەوە خۆشکەن کە سەرەنجام بە کەمێك تەئخیرەوە بودجەی 43ملیاد دۆلاری بۆ ساڵی 2007 ڕاگەیەنراوەو ٪25ی بۆ ئەو دوو وەزارەتە دانراوە! یا پێیانوابێ ئەو دوو وەزارەتە لە ڕێگەی خوتتەی ئەمنی تازەی حکومەتی مالکییەوە بە پشتبەستن بەم بودجە زۆرەی بۆی دانراوە دەتوانێت بەر بە شەڕی تائیفی و کوشتارو تەقینەوە خۆکوژییەکان بگرێ و ئەمن و ئاسایش بەرقەراربکات!!

سەرەنجام حکمەتی ململانێکانی ناو دەسەودایەرەی پێکهێنەری پەرلەمان و حکومەتی عێراقی ئەوەیە کە، گەندەڵی شادەماری سەرجەم ئەم هێزو دەسەڵات و دەورودوکانەی داگیرکردووە، بەکردەوە لەم 4چوار ساڵەشدا نیشانیانداوە کە ئەم هێزانە بە سەرۆکایەتی ئەمریکاو جمهوری ئیسلامی ئێران تواناو ئیمکانییەتی چارەسەری وەزعی لەبەریەکترازاوی کۆمەڵی عێراقیان نییە، بەڵام دەتوانن زیاتروزیاتر بەناو تونێلی کارەساتدا تێپەڕیبکەن وە بەعەمەلیش هەر ئەو کارەیان ئەنجامداوە تا ئێستا، بەڵام لەپێناوی ئەوەی مەسارفی خۆیان و هێزە میلیشیاییەکانیان مسۆگەربکەن و لەم پاشاگەردانییەدا هەروا کورەی نائارامی و شەڕو کوشتارو ململانێکان درێژەبدەن، هاوکێشەی هێزەکان لە باڵانسێکی کاتی و لەحاڵەتی تەقینەوەدا ڕاگرن، لە سەروەت و داهاتی بێ ئەژماری عێراق لەژێر پەردەی مەلەفی ئەمنی و نەخشەی کۆنترۆڵکردنی بەغدادا لەو برە سەروەت پوولەی دیاریکراوە، زۆرترین بەشی بۆ میلیشیاکان بێ بەبەرچاوی خەڵکی عیراق و جیهانیشەوە بەناوی وەزارەتی بەرگری و ناوخۆو پاسەوان، یا پێشمەرگەی کوردستان.

هەرچەند لەم چەند ڕۆژەی ڕابردوودا یەکێتی و پارتی دایان لە هەڵڵاو گوایا کۆبوونەوەی پەرلەمانیان بەجێهێشتووە لەسەر ئەوەی خەرجی پێشمەرگە نەخراوەتە سەر وەزارەتی بەرگری عێراق و ئەم شتانە، دواتریش کە ئیئتلافی شیعە سوکە تەنازولێکی کرد لەمبارەوەو هەڵڵاکەیان گەمترکرد، کەچی بۆ خەڵکی کوردستان و دام و دەزگاکانی ڕاگەیاندنی سەربەخۆو ئازادەکان جێگای گرنگیدان نەبوون و ناچار خۆشیان لێیی ساردبوونەوەو تەنانەت ڕاگەیاندنی پارتی هەروا سەرپێیی هەواڵەکەی لە سوچێکی ڕۆژنامەی خەباتدا بڵاوکردەوە. خەڵکی کوردستان لە ڕاووڕووتی ئەمانە تووڕەو بێزارن و تەنانەت ناڕازین ڕۆڵەکانیان بتلێنرێنە ناو ئاگری جەنگی ناوخۆوە. خەرجی و بودجەی پێشمەرگە گەمەیەکی ترسناکی بزووتنەوەی کوردایەتیە بۆ تێوەگلاندنی خەڵکی کوردستان لەگەڵ جەنگی تائیفی و ناوخۆی عێراقدا. ئەم کایەیەش بە قەد پووشێك پەیوەندی بە خواستی خەڵکی کوردستانەوە نییەو دەبێ ڕیسوابکرێت. یەکێك لە دەروازەکانی ئومێد بۆ کۆتاییهێنان بە بارودۆخی ڕاچڵەکێنەری عێراق لە ڕوانگەی کۆمۆنیزمی کرێکارییەوە، جیابوونەوەی کوردستان و پێکهێنانی دەوڵەتێکی عەلمانی و غەیرە قەومییە تیایدا. بەرزکردنەوەی خواستی بەرپاکردنی ڕیفراندۆمێکی ئازاد بۆ بڕیاردان لەسەر چارەنووسی کوردستان لەلایەن دانیشتوانەکەیەوەو خۆڕێکخستن و

یەکگرتووبوون لەدەوری ئەم خواستە لاییکەی کۆمەڵگایەکی تینووی رزگاری و ئازادی و شارستانییەت، داری دەستی ناسیونالیزمی کوردی دەردێنێ و دەروازەیەکی ئومێدی گەورە بەڕووی عیراق و ناوچەکەشدا دەخاتەسەرپشت.

2007–2–10